

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

TEHRAN CHAMBER OF COMMERCE,
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

بررسی روند تغییرات شاخص های قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی کشور

«دی ماه ۱۳۹۲ لغایت دی ماه ۱۳۹۳»

معاونت بررسی های اقتصادی

مرکز گردآوری و تحلیل آمار

بهمن ۹۳

مهمترین عناوین:

✓ تعاریف

شاخص قیمت مصرف کننده CPI

شاخص قیمت تولید کننده PPI

شاخص قیمت کالاهای صادراتی EXPI

✓ تحلیل روند و عملکرد شاخص های CPI , PPI

✓ تحلیل تنوری ارتباط CPI , PPI

✓ بررسی و تحلیل ارتباط شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز در دوره مورد

بررسی

✓ بررسی و تحلیل ارتباط شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیرنفتی در

دوره مورد بررسی

✓ تحلیل ویژه روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی EXPI دی ماه ۹۳

فهرست جداول

- ۱- تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۲- درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز بازار آزاد از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۳- مقایسه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیرنفتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

فهرست نمودارها

- ۱ - درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۲ - تورم نقطه به نقطه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۳- تورم ۱۲ ماهه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۴- درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز بازار آزاد از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳
- ۵- مقایسه روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیر نفتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

مروری بر خلاصه گزارش

- روند شاخص قیمت مصرف کننده نشان دهنده رشد ثابتی در سه ماهه ی دوم سال ۹۳ است بطوریکه تغییرات ماهانه ی این شاخص کمترین مقدار خود در این بازه را دردی ماه سال ۹۳ با مقدار ۰,۳ درصد و بیشترین مقدار خود را در آذر ۹۳ با رقم ۱,۹ درصد تجربه کرده است.
- تغییرات ماهانه شاخص قیمت تولیدکننده کمترین مقدار خود را در مهر ۹۳ با عدد ۰,۲ درصد به ثبت رسانده است. با وجود افزایش تغییرات ماهانه شاخص قیمت تولیدکننده در دو ماه ابتدایی سال ۹۳ نسبت به ماههای آخر سال ۹۲ که عمدتاً به دلیل افزایش قیمت حامل های انرژی بوده است، تغییرات ماهانه این شاخص در خرداد ۹۳ کاهش یافته و به ۰,۳ درصد رسیده و در تیر ۹۳ با افزایش محسوسی به ۱,۵ درصد رسیده و پس از سپری کردن روندی کاهشی از تیر تا مهر ۹۳، در ماههای آبان، آذر و دی ۹۳ روندی فزاینده داشته است.
- «نرخ تورم ماهانه تولیدکننده» از مرداد تا دی ۹۳ زیر یک درصد گزارش شده است. همچنین در دی ۹۳ نرخ تورم نقطه به نقطه تولیدکننده به ۱۲,۷ درصد کاهش یافته که کمترین نرخ در ۴۹ ماه گذشته بوده است.
- بررسی ها نشان می دهد که نرخ ۱۲,۷ درصدی برای تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در ۴۹ ماه گذشته بی سابقه بوده و آخرین بار در آذر ۸۹ سطح تورم نقطه به نقطه دقیقاً در همین سطح بوده است؛ بنابراین می توان عنوان کرد که نرخ تورم نقطه به نقطه تولیدکننده به قبل از «مرحله نخست هدفمندی یارانه ها» بازگشته است.
- بررسی شاخص قیمت کالاهای صادراتی در ده ماهه ابتدای سال ۹۳ حاکی از آن است که این شاخص بیشترین تغییرات ماهانه خود را در فروردین ۹۳ معادل ۴ درصد و کمترین تغییرات ماهانه خود را در تیر ۹۳ معادل ۰,۸- درصد ثبت نموده است. مقایسه ی روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی و حجم صادرات، بیانگر رابطه ی معکوس بین این دو شاخص می باشد. همچنین در این مطالعه به بررسی رابطه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز پرداخته شده است.
- تغییرات ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی در تیر ۹۳ که ۰,۸- درصد، کمترین مقدار خود در این دوره را رکورد زده است متناظر با سطح بالایی از صادرات در همین ماه معادل با ۴۲۳۸ میلیون دلار است که نسبت به مرداد ۹۳ که تغییرات شاخص ۰,۱ درصد است، ارزش صادرات ۳۵۴۲ میلیون دلار می باشد.

- همراه با رشد ۳/۴ درصدی نرخ ارز در آذرماه، شاخص بهای کالاهای صادراتی نیز در همین ماه ۳/۹ درصد افزایش یافته است. در دی ماه نیز با توجه به رشد ۳/۹ درصدی نرخ ارز، این انتظار می رفت که شاخص بهای کالاهای صادراتی افزایش یابد، اما متوسط تغییرات ماهانه این شاخص در دی ماه به منفی ۱/۴ درصد رسیده است، بنظر می رسد کاهش قیمت نفت، عامل اصلی شکل گیری این روند ناهم جهت است.
- کاهش ۱۵ درصدی قیمت نفت در دی ماه سال جاری نسبت به ماه قبل از آن باعث کاهش ۴ درصدی ارزش محصولات صادراتی پتروشیمی در کشور شده است بنابراین می توان عنوان کرد که کاهش ارزش محصولات پتروشیمی نیز در منفی شدن رشد ماهانه شاخص کل اثر قابل توجهی داشته است.
- در ۱۲ ماه منتهی به آذر ماه سال ۹۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد شاخص بهای صادراتی معادل منفی ۴/۱ درصد بوده است، حال آنکه این شاخص در ۱۲ ماه منتهی به دی ماه سال ۹۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل به منفی ۳ درصد رسیده و نشان می دهد از افت متوسط شاخص بهای صادراتی در دی ماه کاسته شده است.
- بر اساس گزارش بانک مرکزی شاخص بهای «پروپان مایع شده» در دی ۹۳ معادل ۱۳/۴ درصد کاهش یافته است که برای یک کالا طی ماه، رقم قابل توجهی محسوب می شود.
- آمارها نشان می دهد در دی ۹۳ نسبت به ماه قبل ۳/۹ درصد به قیمت دلار آزاد افزوده شده است، حال آنکه رشد شاخص ماهانه شاخص بهای صادراتی معادل منفی ۱/۴ درصد بوده است. همچنین در بازه سالانه و نسبت به دی ماه سال گذشته ۱۸/۳ درصد به قیمت دلار افزوده شده است، اما رشد شاخص بهای صادراتی طی این مدت معادل ۶ درصد بوده است، بنابراین این دو آمار نشان می دهد که تغییرات قیمت دلار و شاخص بهای صادراتی در دی ۹۳ همگام نبوده است.
- افت ۶ درصدی ماهانه قیمت محصولات معدنی در دی ماه ۹۳ اثر قابل توجهی بر منفی شدن رشد ماهانه شاخص بهای صادراتی داشته است. شایان ذکر است که گروه محصولات معدنی حدود یک سوم وزن کل شاخص بهای صادراتی را به خود اختصاص داده است.

مقدمه:

شاخص های قیمت یکی از مهمترین نماگرهای اقتصادی هستند که به عنوان دماسنج، وضعیت اقتصادی هر کشور را در تواتر زمانی مختلف مورد سنجش قرار می دهند. شاخص قیمت مصرف کننده، شاخص قیمت تولیدکننده و شاخص قیمت کالاهای صادراتی معیارهایی هستند که برای سنجش میزان قدرت خرید مصرف کنندگان، قدرت تولیدی تولیدکنندگان و توان صدور کالاهای صادراتی و همچنین اتخاذ تصمیمات اقتصادی در کوتاه مدت و بلندمدت کاربرد زیادی دارند. در ایران نیز بررسی روند این شاخص ها از سوی دولت و فعالان اقتصادی، به خاطر رشد این شاخص ها در سال های اخیر، از اهمیت زیادی برخوردار بوده اند، در این گزارش بررسی روند این شاخص ها در بازه زمانی دی ماه ۱۳۹۲ تا دی ماه ۱۳۹۳ ارائه شده است.

هرچند تئوری های اقتصادی به ارتباط بین شاخص های قیمت در بازارهای مختلف و انتقال قیمت از بازار اولیه به بازار نهایی دلالت دارد، ولی برخی بررسی ها این ارتباط را به دلیل رفتار فروشنده، تولیدکننده و خریدار یا ساختار اقتصادی کشورها ضعیف می دانند.

شاخص های قیمت نظیر شاخص قیمت کالا و خدمات مصرفی CPI، شاخص قیمت تولیدکننده PPI و شاخص قیمت کالاهای صادراتی EXPI برای نشان دادن سلامت و پیشرفت اقتصاد از نماگرهای اساسی می باشند. این سری از شاخص های قیمت نه بعنوان یک نماگر اقتصادی مورد استفاده قرار می گیرند بلکه بعنوان یک تعدیل کننده (deflator) برای بدست آوردن آمارهای اقتصاد کلان سری های زمانی به قیمت ثابت در حساب های ملی نیز بکار می روند.

شاخص قیمت تولیدکننده که بعنوان شاخصی پیش نگر برای تورم مصرف کننده قلمداد می شود، می تواند روند تورم کالاها و خدمات مصرفی آینده را با توجه به روند تورم بهای تولیدکننده تخمین زده و آثار شوک های این شاخص ها را بر یکدیگر در طول زمان بررسی نماید. همچنین از این نماگرها و سایر نماگرهای اقتصادی و اجتماعی می توان در بررسی آثار و نتایج سیاست های اقتصادی و برنامه ریزی های آتی استفاده نمود.

شاخص قیمت مصرف کننده:

این شاخص به عنوان یک نماگر مهم برای سنجش نرخ تورم و قدرت خرید پول داخلی کشور، یکی از ابزارهای مهم برای برنامه ریزان اقتصادی کشور می باشد. تهیه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در ایران دارای سابقه تاریخی طولانی است. شاخص مزبور از سال ۱۳۱۵ توسط بانک مرکزی محاسبه شده و چندین بار در تهیه ضرایب اهمیت و میزان پوشش دهی آن تجدیدنظر صورت گرفته است. این شاخص تغییرات قیمت تعداد ثابت و معینی از کالاها و خدماتی که توسط خانوارهای شهرنشین به مصرف می رسد را در دوره زمانی معین نسبت به یک سال پایه نشان می دهد.

شاخص قیمت تولیدکننده:

تا چند سال قبل در بیشتر کشورهای جهان، شاخص بهای عمده فروشی کالاها که از قدیمی ترین شاخصهای اقتصادی است، با هدف اندازه گیری تغییرات قیمت کالاهایی که در بازارهای اولیه مبادله می گردید، تهیه می شد. با توسعه تئوری شاخص های قیمت در بازارهای قبل از خرده فروشی، تغییرات زیادی در تعاریف و محاسبه این شاخص پدید آمد تا آنکه شاخص دیگری تحت عنوان شاخص قیمت تولیدکننده جانشین شاخص بهای عمده فروشی کالاها شد. در مراحل محاسباتی مربوط به شاخص قیمت تولیدکننده، کالاها از نظر مراحل مختلف کاربردی (مواد اولیه، کالاهای واسطه ای و کالاهای ساخته شده) و در بخشهای مختلف اقتصادی (کشاورزی، صنایع، خدمات و...) طبقه بندی می شوند و شاخص ها در بخش های مختلف و بطور جداگانه محاسبه شده و سپس شاخص کل، از ترکیب تغییرات قیمت کالاها در بخش های مختلف بدست می آید.

شاخص قیمت کالاهای صادراتی:

شاخص قیمت کالاهای صادراتی در ایران یکی از انواع شاخص های قیمت است که تغییرات سطح عمومی قیمت کالاهای غیرنفتی صادراتی را نشان می دهد. به لحاظ ماهیت، این شاخص بر مبنای بازار صادرات محاسبه می شود. عوامل موثر بر شاخص صادراتی را می توان «تقاضا و کشش بازار جهانی»، «امکانات داخلی»، «تبلیغات»، «ویژگی های اقتصادی بازار جهانی» و «قوانین و سیاست های داخلی و خارجی موثر در بازرگانی» عنوان کرد. این عوامل قیمت محصولات صادراتی را در بازارهای جهانی تحت تاثیر قرار می دهد؛ اما علاوه بر عوامل موثر در قیمت جهانی کالاهای صادراتی، نرخ ارز در بازار آزاد نیز در شاخص قیمت کالاهای صادراتی نقش دارد.

جدول ۱- تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

سال ۱۳۹۳										سال ۱۳۹۲			شرح	
دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	اسفند	بهمن	دی		
۲۱۲٫۰	۲۱۱٫۷	۲۰۷٫۰	۲۰۵٫۰	۲۰۲٫۰	۱۹۹٫۰	۱۹۷٫۰	۱۹۴٫۰	۱۹۱٫۰	۱۸۹٫۰	۱۸۷٫۰	۱۸۴٫۰	۱۸۴٫۰	شاخص کل	شاخص قیمت مصرف کننده ۱۳۹۰=۱۰۰
۰٫۳	۱٫۹	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۴	۱٫۳	۱٫۴	۱٫۷	۱٫۲	۱٫۰	۱٫۲	۰٫۴	۱٫۲	درصد تغییر نسبت به ماه قبل	
۱۵٫۷	۱۶٫۷	۱۵٫۱	۱۴٫۶	۱۴٫۴	۱۴٫۷	۱۴٫۶	۱۴٫۶	۱۶٫۶	۱۷٫۴	۱۹٫۷	۲۲٫۸	۲۸٫۸	درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه)	
۱۶٫۳	۱۷٫۲	۱۸٫۲	۱۹٫۴	۲۱٫۱	۲۳٫۲	۲۵٫۳	۲۷٫۷	۳۰٫۳	۳۲٫۵	۳۴٫۷	۳۶٫۷	۳۸٫۴	تورم ۱۲ ماهه	
۲۰۹٫۰	۲۰۹٫۲	۲۰۷٫۰	۲۰۷٫۰	۲۰۶٫۰	۲۰۶٫۰	۲۰۳٫۰	۲۰۰٫۰	۱۹۹٫۰	۱۹۲٫۰	۱۸۷٫۰	۱۸۶٫۰	۱۸۶٫۰	شاخص کل	شاخص قیمت تولید کننده ۱۳۹۰=۱۰۰
۰٫۷	۰٫۷	۰٫۶	۰٫۲	۰٫۷	۰٫۷	۱٫۵	۰٫۳	۳٫۷	۲٫۵	۰٫۵	۰٫۴	۰٫۴	درصد تغییر نسبت به ماه قبل	
۱۲٫۷	۱۳٫۱	۱۳٫۰	۱۴٫۰	۱۵٫۴	۱۵٫۴	۱۶٫۶	۱۸٫۴	۱۹٫۸	۱۷٫۳	۱۶٫۳	۱۷٫۷	۲۳٫۱	درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه)	
۱۵٫۸	۱۶٫۶	۱۷٫۷	۱۹٫۰	۲۰٫۴	۲۰٫۴	۲۴٫۹	۲۷٫۳	۲۱٫۶	۲۳٫۵	۲۵٫۹	۲۸٫۵	۳۱٫۱	تورم ۱۲ ماهه	
۲۷۴٫۰	۲۷۷٫۹	۲۶۷٫۰	۲۶۹٫۰	۲۷۱٫۰	۲۷۱٫۰	۲۷۰٫۰	۲۸۷٫۰	۲۸۵٫۰	۲۷۸٫۰	۲۶۷٫۰	۲۵۷٫۰	۲۵۸٫۰	شاخص کل	شاخص قیمت کالاهای صادراتی ۱۳۹۰=۱۰۰
-۱٫۴	۳٫۹	-۰٫۴	-۰٫۹	۰٫۱	۰٫۱	-۵٫۸	۰٫۷	۲٫۴	۴٫۰	۳٫۸	-۰٫۴	۳٫۲	درصد تغییر نسبت به ماه قبل	
۶٫۰	۱۱٫۰	۴٫۹	۳٫۳	۱٫۲	۱٫۲	-۲٫۸	-۶٫۶	-۶٫۱	-۷٫۸	۱۱٫۲	-۲۰٫۰	-۸٫۲	درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه)	
-۳٫۰	-۴٫۱	-۵٫۲	-۶٫۰	-۶٫۳	-۶٫۳	-۱٫۳	۲٫۶	۸٫۵	۱۵٫۳	۲۱٫۸	۳۲٫۲	۴۷٫۳	تورم ۱۲ ماهه	

منبع: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بررسی و تحلیل تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

بررسی شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ تا دی ۹۳ نشان می دهد که تغییرات ماهانه شاخص قیمت مصرف کننده در تیر ۹۳ لغایت مهر ۹۳ روند تقریباً ثابتی داشته است، ضمن اینکه تغییرات ماهانه این شاخص کمترین مقدار خود را در دی ۹۳ با مقدار ۰,۳ درصد و بیشترین مقدار آن را در آذر ۹۳ با رقم ۱,۹ درصد تجربه کرده است.

همچنین تغییرات ماهانه شاخص قیمت تولید کننده که نسبت به شاخص قیمت مصرف کننده، افت و خیز بیشتری داشته است، با مقدار ۰,۴ و ۰,۵ درصد در ماههای پایانی سال ۹۲، و سپس با افزایش محسوسی در فروردین و اردیبهشت ۹۳ رشد ماهانه ۲,۵ و ۳,۷ درصدی را تجربه نموده است که همزمان با اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه ها و اصلاح قیمت های مربوط به برخی از مهمترین حامل های انرژی در اردیبهشت ماه سال ۹۳ معادل ۳,۷ درصد بوده است. کمترین رشد ماهانه این شاخص مربوط به مهر ۹۳ معادل ۰,۲ درصد و بیشترین آن مربوط به اردیبهشت ۹۳ بوده است.

همانطور که داده ها نشان می دهند رابطه معنا داری منطبق بر تئوری های اقتصادی پیرامون پیشرو بودن شاخص بهای تولید کننده بر شاخص بهای مصرف کننده مشاهده نمی شود. در حالی که تئوریهای اقتصادی بیانگر این هستند که قیمت های تولید کننده، قیمت های مصرف کننده را پیش بینی می کند، اما دقت در ساختار داده های PPI و CPI و دلایل اقتصادی دیگر بیان می کند که ممکن است ارتباط بین این دو شاخص ضعیف باشد.

برای مثال، وقتی قیمت کالاهای تولید داخل بالا رفته و PPI افزایش می یابد در صورت وجود ارتباط قوی بین CPI و PPI باید CPI نیز افزایش یابد، اما اگر افزایش در قیمت های داخلی مصرف کننده با کاهش در قیمت های واردات همراه شود، ممکن است مقداری از افزایش در قیمت های داخلی با کاهش در قیمت واردات جبران شده و بنابراین افزایش CPI کمتر از افزایش PPI باشد. به همین صورت، رفتار قیمت های تولید کننده و مصرف کننده در شرایطی که قیمت کالاها افزایش یافته، اما قیمت خدمات کاهش می یابد، متفاوت خواهد بود. به عبارت دیگر، افزایش در قیمت تولید کننده باعث انتقال افزایش قیمت به کالاهای مصرفی شده و افزایش CPI را به دنبال دارد، اما ممکن است کاهش قیمت خدمات سبب شود قیمت مصرف کننده کمتر از قیمت تولید کننده افزایش یابد. لذا این تحلیل ها بیان می کند که ارتباط زنجیره تولید از PPI به CPI ممکن است ضعیف باشد.

دو ویژگی در ساختار دو شاخص PPI و CPI باعث ضعیف شدن ارتباط بین آنها می شود. اول اینکه محاسبه PPI در مراحل مختلف تولید برای مواد خام، کالاهای واسطه و کالاهای نهایی همیشه از یک زنجیره تولید ساده تبعیت نمی کند. دوم اینکه مبنای تعریف این دو شاخص کاملاً از هم متفاوت است.

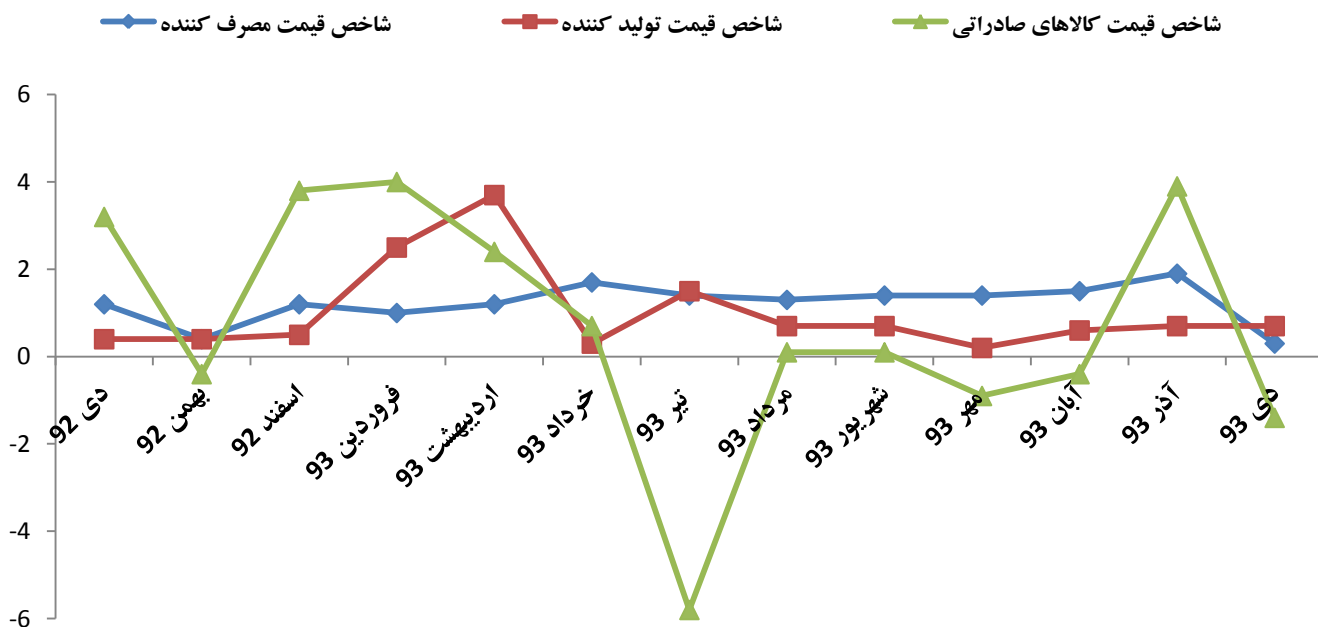
✓ سریهای متفاوت PPI براساس میزان پردازش فیزیکی یا مونتاژ کالاها و به وسیله طبقه بندی صنعت خریدار کالا تنظیم می شود. شاخص قیمت مواد خام، قیمت کالاهای پردازش نشده را اندازه گیری می کند. شاخص قیمت کالاهای واسطه، قیمت کالاهایی را که برای استفاده به عنوان داده به کار می رود اندازه گیری می کند، این کالاها پردازش شده اند اما قبل از فروش به پردازش بیشتری نیاز دارند. شاخص قیمت کالاهای نهایی، قیمت اقلامی را که آماده برای فروش به مصرف کننده نهایی است اندازه گیری می کند. یک ماده خام ممکن است در مرحله دیگر هم به عنوان کالای واسطه و هم به عنوان کالای نهایی به کار رود و لذا افزایش قیمت این ماده خام، همزمان باعث افزایش قیمت کالای نهایی و واسطه ای می گردد. بنابراین شاخص PPI در مراحل مختلف تولید از یک زنجیره ساده تولید تبعیت نمی کند.

✓ مشکل دیگر این است که مبنای تعریف دو شاخص کاملاً متفاوت است. PPI قیمت‌های دریافتی به وسیله تولیدکنندگان داخلی را نشان می دهد در حالی که CPI حاکی از قیمت‌هایی است که مصرف کنندگان می پردازند. مهم تر اینکه شاخص های قیمت مصرف کننده و تولیدکننده از این جهت متفاوت هستند که PPI تنها قیمت های داخلی را اندازه گیری می کند در حالی که CPI شامل قیمت های داخلی و کالاهای وارداتی نیز می شود. هزینه توزیع در CPI وارد می شود در حالی که در PPI محاسبه نمی شود. این تفاوت ها ممکن است ارتباط زنجیره ای بین CPI و PPI را ضعیف کند یعنی وجود چنین تفاوت هایی ممکن است باعث شود که شاخص PPI به عنوان یک نماگر پیش نگر CPI مطرح نباشد.

نمودار شماره ۱ نشان می دهد که تورم ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی در آذر ۹۳ به ۳,۹ درصد رسیده که مهم ترین دلیل رشد شاخص قیمت کالاهای صادراتی در این ماه این است که شاخص بهای صادراتی که در ایران برحسب ریال می باشد، در ماه مورد گزارش نسبت به ماه قبل، نرخ دلار و نرخ یورو به ترتیب معادل ۴ درصد و ۲,۴ درصد افزایش داشته است و موجبات روند صعودی در شاخص قیمت کالاهای صادراتی را فراهم آورده است.

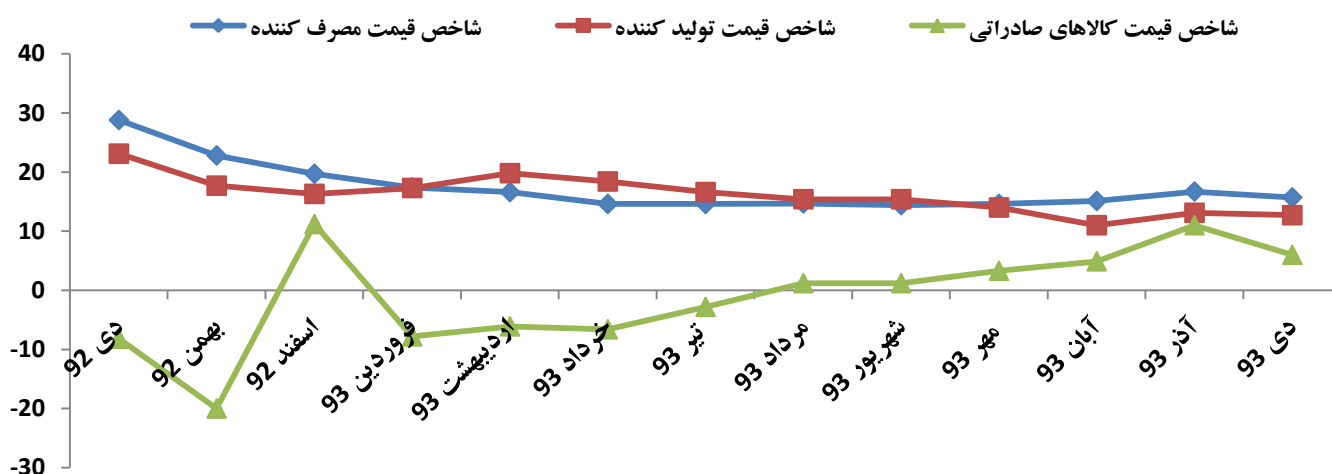
کمترین رشد شاخص قیمت کالاهای صادراتی مربوط به تیر ۹۳ بوده است که نسبت به ماه قبل از آن ۵,۸ درصد کاهش یافته است. بررسی ها نشان می دهد که از ابتدای سال ۹۳ در چهار ماه تیر، مهر، آبان و دی، رشد شاخص قیمت کالاهای صادراتی منفی بوده اما در سایر ماه ها رشد ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی همواره مثبت بوده است.

نمودار ۱ - درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

بررسی روند تورم نقطه به نقطه مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی نشان می دهد که روند تورم مصرف کننده از دی ۹۲ نزولی بوده تا اینکه در مرداد ۹۳ روند صعودی ۰,۱ درصدی شکل می گیرد و پس از آن با یک روند نزولی ۰,۳ درصدی در شهریور ۹۳ طی ماههای بعدی مجدداً روندی صعودی در پیش گرفته است. اما همانطور که در نمودار شماره ۲ مشاهده می شود مقدار این شاخص در ده ماهه سال ۹۳ نسبت به ماه های پایانی ۹۲ بطور محسوسی کاهش یافته است. یک دوره افزایش شاخص قیمت تولید کننده (بطور مثال در اردیبهشت ۹۳) بجای افزایش دادن شاخص قیمت مصرف کننده در ماه بعد، بالعکس با تقویت سیر نزولی شاخص قیمت مصرف کننده در خرداد ۹۳ همراه بوده است. و اما تورم نقطه به نقطه شاخص قیمت کالاهای صادراتی از خرداد ۹۳ به روند صعودی خود تا آذر ۹۳ ادامه داده است و پس از آن در دی ۹۳ با کاهش محسوسی به ۶ درصد رسیده است. بیشترین تورم نقطه به نقطه شاخص قیمت کالاهای صادراتی در ده ماهه ۹۳ مربوط به آذرماه، معادل ۱۱ درصد می باشد.

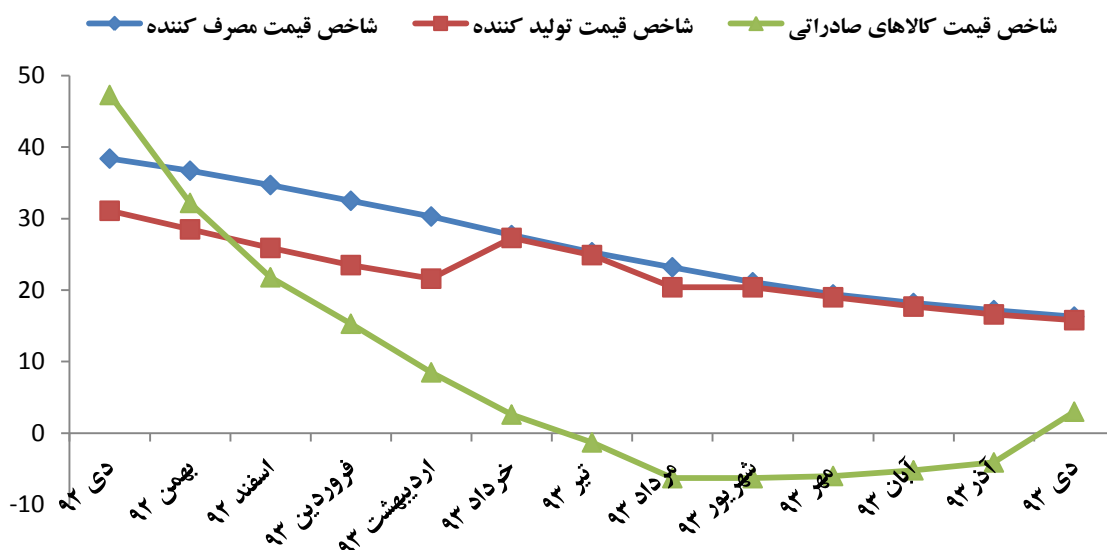
نمودار ۲- تورم نقطه به نقطه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

همانطور که در نمودار شماره ۳ نشان داده شده است، تورم ۱۲ ماهه شاخص قیمت مصرف کننده در دوره مورد بررسی روند یکنواخت کاملاً نزولی داشته است، در حالیکه تورم ۱۲ ماهه شاخص قیمت تولید کننده بجز خرداد ۹۳، در سایر ماهها روندی نزولی داشته است و کمترین مقدار خود را در دی ۹۳، معادل ۱۵٫۸ درصد به ثبت رسانده است. و اما شاخص قیمت کالاهای صادراتی که نسبت به دو شاخص دیگر، با شیب بیشتری روند نزولی خود را طی کرده، از مهر ۹۳ روند صعودی را تجربه کرده است تا اینکه در دی ۹۳ پس از شش ماه منفی بودن، مقدار مثبت ۳ درصدی را به ثبت رسانده است.

طبق آمار بانک مرکزی، در شش ماه متوالی منتهی به دی ۹۳ رشد نقطه به نقطه شاخص بهای صادراتی مثبت گزارش شده است. تورم متوسط، دارای حافظه ۲۴ ماهه است، به این معنی که رشد متوسط شاخص قیمت کالاهای صادراتی در دی ۹۳ عنوان می کند ارزش شاخص در ۱۲ ماه منتهی به دی ۹۳ نسبت به ۱۲ ماه منتهی به دی ۹۲ به چه میزان رشد کرده است. آمارها نشان می دهد رشد متوسط شاخص قیمت کالاهای صادراتی در دی ماه ۹۳ معادل ۳ درصد بوده است، حال آنکه این آمار در شهریور ۹۳ معادل ۶٫۳- درصد گزارش شده است. بنابراین مشاهده می شود که رشد متوسط شاخص بهای صادراتی در دی ماه نسبت به ۶ ماه قبل نه تنها منفی نبوده بلکه به طور محسوسی فزاینده شده است.

نمودار ۳- تورم ۱۲ ماهه شاخص قیمت مصرف کننده، تولید کننده و کالاهای صادراتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

بررسی و تحلیل ارتباط شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز در دوره مورد بررسی

شاخص قیمت کالاهای صادراتی در ایران یکی از انواع شاخص های قیمت است که تغییرات سطح عمومی قیمت کالاهای غیرنفتی صادراتی را نشان می دهد. به لحاظ ماهیت، این شاخص بر مبنای بازار صادرات محاسبه می شود. عوامل موثر بر شاخص صادراتی را می توان «تقاضا و کشش بازار جهانی»، «امکانات داخلی»، «تبلیغات»، «ویژگی های اقتصادی بازار جهانی» و «قوانین و سیاست های داخلی و خارجی موثر در بازرگانی» عنوان کرد. این عوامل قیمت محصولات صادراتی را در بازارهای جهانی تحت تاثیر قرار می دهد؛ اما علاوه بر عوامل موثر در قیمت جهانی کالاهای صادراتی، نرخ ارز در بازار آزاد نیز در شاخص قیمت کالاهای صادراتی نقش دارد. در گزارش بانک مرکزی، قیمت ارزی کالاهای صادر شده به قیمت ریالی تبدیل می شود و «نوسانات نرخ آزاد ارز» بر شاخص بهای صادراتی تاثیر می گذارد. بنابراین می توان عنوان کرد که «نرخ آزاد ارز» و «تغییر قیمت کالاهای صادراتی داخلی در بازارهای جهانی» دو عامل اصلی در محاسبه شاخص مزبور است. بنابراین می توان نتیجه گرفت که رشد سالانه قیمت دلار معادل ۱,۱ درصد بوده است. در این مدت شاخص قیمت کالاهای صادراتی نیز رشد سالانه ۰,۹ درصدی را پشت سر گذاشته است. بنابراین مشاهده می شود که رشد نقطه به نقطه شاخص قیمت کالاهای صادراتی از رشد نقطه به نقطه دلار کمتر بوده است. می توان یکی از دلایل اختلاف این دو سطح را تاثیر تغییرات قیمت دلار بر شاخص قیمت کالاهای صادراتی با یک وقفه زمانی عنوان کرد. با این استدلال می توان پیش بینی کرد که در ماه های آینده نیز رشد سالانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی مثبت باشد و این افزایش سالانه قیمت دلار در شاخص مزبور منعکس شود.

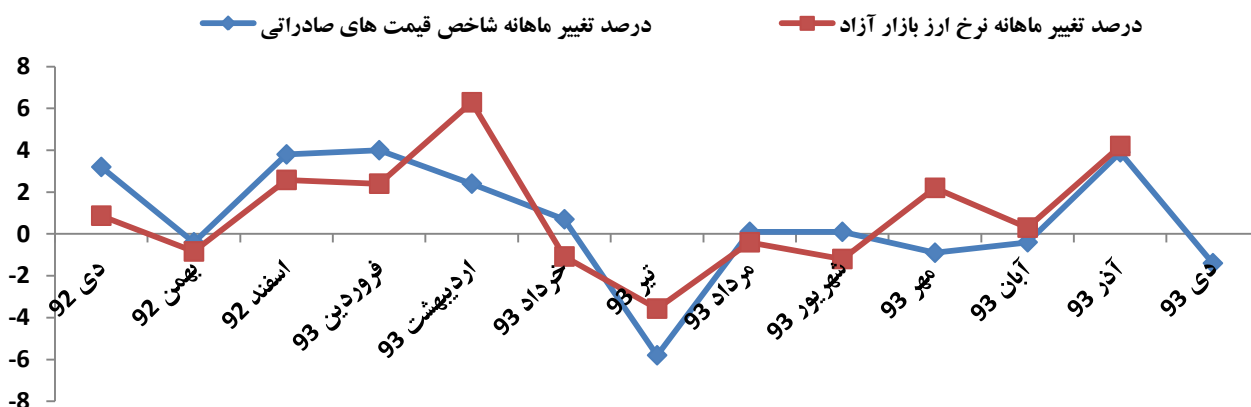

جدول ۲- درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز بازار آزاد از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

شرح	سال ۱۳۹۲			سال ۱۳۹۳									
	دی	بهمن	اسفند	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی
شاخص قیمت	۲۵۸	۲۵۷	۲۶۷	۲۷۸	۲۸۵	۲۸۷	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۱	۲۶۹	۲۶۷,۵	۲۷۷,۹	۲۷۴
درصد تغییر ماهانه	۳,۲	-۰,۴	۳,۸	۴,۰	۲,۴	۰,۷	-۵,۸	۰,۱	۰,۱	-۰,۹	-۰,۴	۳,۹	-۱,۴
نرخ ارز بازار آزاد	۲۹,۷۵۵	۲۹,۵۰۶	۳۰,۲۶۶	۳۰,۹۹۱	۳۲,۹۴۱	۳۲,۵۸۴	۳۱,۴۱۹	۳۱,۳۰۹	۳۱,۶۹۶	۳۲,۳۹۵	۳۲,۴۹۲	۳۳,۸۷۶	-
درصد تغییر ماهانه	۰,۹	-۰,۸	۲,۶	۲,۴	۶,۳	-۱,۱	-۳,۶	-۰,۴	-۱,۲	۲,۲	۰,۳	۴,۲	-

منبع: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نمودار ۴ - درصد تغییر ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و نرخ ارز بازار آزاد از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

جدول ۳ - مقایسه شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیرنفتی از دی ماه ۹۲ لغایت دی ماه ۹۳

شرح	سال ۱۳۹۲			سال ۱۳۹۳									
	دی	بهمن	اسفند	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی
شاخص قیمت کالاهای صادراتی	۲۵۸	۲۵۷	۲۶۷	۲۷۸	۲۸۵	۲۸۷	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۱	۲۶۹	۲۶۸	۲۷۸	۲۷۴
درصد تغییر ماهانه	۳,۲	-۰,۴	۳,۸	۴	۲,۴	۰,۷	-۵,۸	۰,۱	۰,۱	-۰,۹	-۰,۴	۳,۹	-۱,۴
ارزش صادرات غیرنفتی (میلیون دلار)	۴,۵۴۷	۳,۵۷۵	۴,۲۶۵	۲,۸۲۴	۵,۳۳۰	۳,۷۰۵	۴,۲۳۸	۳,۵۴۲	۳,۵۶۰	۳,۷۴۴	۳,۹۸۳	۳,۶۹۸	۷,۴۳۹
درصد تغییر ماهانه	-	-۲۱,۴	۱۹,۳	-۳۳,۸	۸۸,۷	-۳۰,۵	۱۴,۴	-۱۶,۴	۰,۵	۵,۲	۶,۴	-۷,۲	۱۰۱,۲

منبع: بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران

از آنجایی که شاخص قیمت کالاهای صادراتی سنجه ای از میزان رقابت پذیری کالاهای صادراتی کشور در دنیای تجارت می باشد بنظر می رسد مقایسه ی روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیرنفتی در این بررسی، مفید باشد. آمار ارزش صادرات غیر نفتی گمرک جمهوری اسلامی ایران که بصورت ماهانه منتشر می شود در جدول بالا آورده شده است.

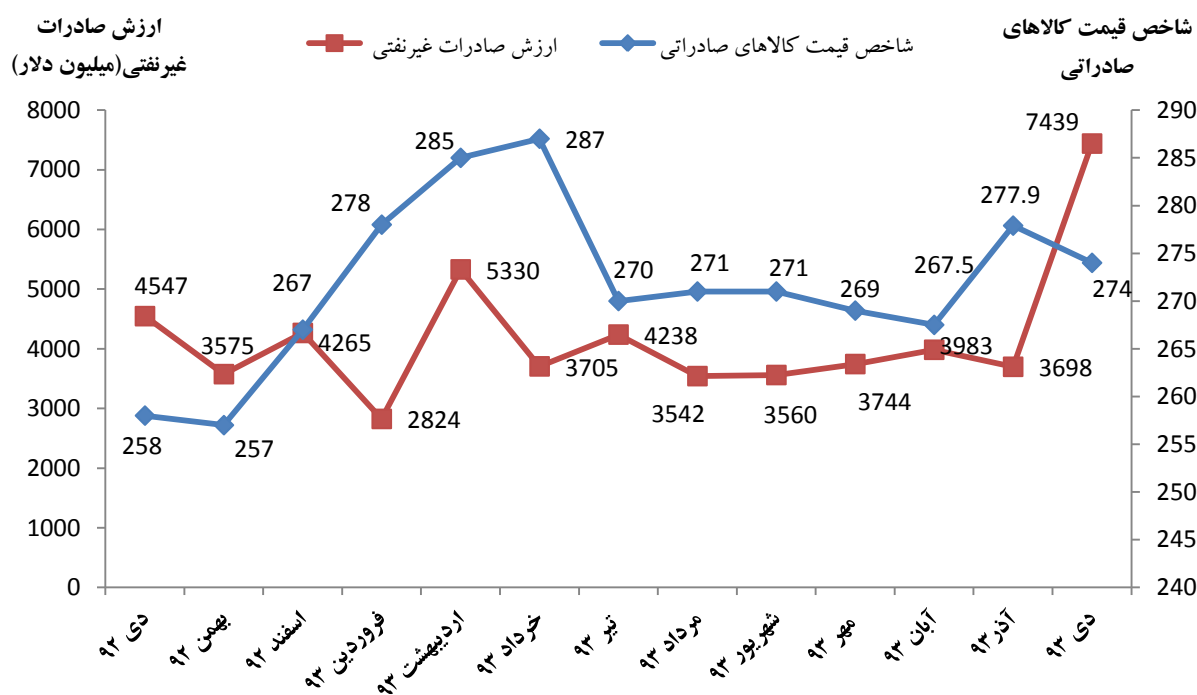
ملاحظه می شود که شاخص قیمت کالاهای صادراتی در تیر ۹۳ نسبت به خرداد ۹۳ معادل ۵/۸ درصد کاهش یافته است. بررسی ها حاکی از آن است که از اسفند ۹۲ تا انتهای خرداد ۹۳ به دلیل افزایش قیمت آزاد ارز، روند شاخص ماهانه صادراتی افزایشی بوده است. این در حالی است که در تیر ۹۳ مسیر صعودی شاخص قیمت کالاهای صادراتی به دلیل کاهش قیمت آزاد دلار، تغییر کرده است. بنابراین به دلیل آن که در محاسبه شاخص قیمت کالاهای صادراتی، قیمت ارزی کالاهای صادر شده به قیمت ریالی تبدیل می شود، می توان یکی از دلایل اصلی کاهش شاخص صادراتی در تیرماه را افت قیمت ارز عنوان کرد. به گفته کارشناسان، تعدیل نشدن نرخ ارز با تورم در بلندمدت موجب می شود کالاهای تولید داخلی، نسبت به رقیبان خارجی خود گران تر و قدرت رقابتی بنگاه های داخلی به مرور تضعیف شود.

شاخص قیمت کالاهای صادراتی در تیر ۹۳ به عدد ۲۷۰/۲ واحد رسید. این شاخص در خرداد ۹۳ معادل ۲۸۶/۷ واحد گزارش شده بود که نشان می دهد در تیر نسبت به خرداد ۵/۸ درصد از ارزش کالاهای صادراتی کاسته شده است که میزان افت ماهانه شاخص قیمت کالاهای صادراتی در تیر ۹۳، در ۱۱ ماه گذشته بی سابقه بوده و آخرین بار در تیر ۹۲ رشد ماهانه شاخص کمتر از این میزان (معادل منفی ۹/۴ درصد) بوده است. آمارها نشان می دهد که در دوازده ماه منتهی به دی ۹۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳ درصد به شاخص قیمت کالاهای صادراتی افزوده شده است. این در حالی است که رشد ارزش این شاخص در دوازده ماه منتهی به آذر ۹۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۴,۱- درصد بوده است.

نمودار ۵- مقایسه روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی و ارزش صادرات غیر نفتی از دی ۹۲ لغایت دی ۹۳

تحلیل ویژه شاخص بهای کالاهای صادراتی در دی ماه ۹۳:

آمار بانک مرکزی نشان می‌دهد با وجود افزایش قیمت ارز در دی‌ماه، شاخص بهای کالاهای صادراتی که نشان‌دهنده تغییرات در ارزش صادرات غیرنفتی کشور است با روند منفی روبه‌رو شده است. این عدم‌همراهی در حالی رخ داده که در ماه‌های قبل، همبستگی نزدیکی میان شاخص قیمت صادرات و تغییرات نرخ ارز برقرار بوده است. به طوری که در آذرماه با رشد $4/3$ درصدی نرخ ارز، شاخص بهای کالاهای صادراتی نیز $3/9$ درصد افزایش یافته است. در دی‌ماه نیز با توجه به رشد $3/9$ درصدی نرخ ارز، این انتظار می‌رفت که شاخص بهای کالاهای صادراتی افزایش یابد، اما متوسط این شاخص در دی‌ماه به منفی $1/4$ درصد رسیده است. کاهش قیمت نفت، عامل اصلی شکل‌گیری این روند ناهم‌جهت است. کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی به فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی نیز سرایت کرده است. با سرایت ویروس کاهش قیمت به بازار این محصولات، آن بخشی از کالاهای صادراتی ایران که منشأ نفتی دارند با تنزل ارزش روبه‌رو شده‌اند. در دی‌ماه سال جاری ارزش قیمت نفت حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است که این موضوع باعث شده ارزش محصولات صادراتی پتروشیمی معادل ۴ درصد کاهش یابد.

شاخص بهای صادراتی در دی‌ماه نسبت به ماه گذشته $1/4$ درصد کاهش یافته است و بررسی‌ها نشان می‌دهد کاهش شاخص بهای صادراتی تحت‌تاثیر «افت قیمت جهانی نفت» بوده است. بر اساس گزارش‌ها در دی‌ماه سال جاری حدود ۱۵ درصد از ارزش قیمت نفت کاهش یافته است، این موضوع باعث شده که ارزش محصولات صادراتی پتروشیمی در کشور معادل ۴ درصد کاهش یابد. همچنین بر اساس گزارش‌های جهانی در ژانویه نسبت به ماه قبل سال جاری نیز ۱۱ درصد از بهای جهانی محصولات پتروشیمی کاسته شده است.

بر اساس گزارش بانک مرکزی، در نخستین ماه زمستان ارزش برخی از محصولات غیرنفتی که از مشتقات نفت محسوب می‌شود، افت قابل توجهی داشته است. در دی‌ماه نسبت به ماه قبل «پروپان مایع شده» معادل $13/4$ درصد، «روغن صنعتی» $11/8$ درصد و «قیر» $9/1$ درصد کاهش یافته و اثر قابل توجهی در منفی شدن رشد ماهانه شاخص بهای صادراتی داشته است. بر اساس آمار گمرک در ۱۰ ماه نخست سال جاری حدود ۶۰ درصد از ارزش دلاری صادرات غیرنفتی متعلق به محصولات پتروشیمی و میعانات گازی بوده است که به نظر می‌رسد کاهش قیمت محصولات پتروشیمی و میعانات گازی، اثر اصلی را در منفی شدن رشد ماهانه شاخص بهای صادراتی در دی‌ماه گذاشته است.

افت ماهانه شاخص صادراتی

جدیدترین گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد شاخص بهای صادراتی در دی ماه به ۲۷۴ واحد رسیده است. شاخص بهای صادراتی در ماه آذر معادل ۲۷۷/۹ واحد ثبت شده بود که نشان می‌دهد رشد ماهانه آن معادل منفی ۱/۴ درصد بوده است. افت ماهانه شاخص بهای صادراتی در اولین ماه زمستان در حالی است که در آذر ماه ۳/۹ درصد به ارزش آن افزوده شده بود. با وجود کاهش ماهانه شاخص بهای صادراتی در دی ماه، طی یک سال گذشته و نسبت به دی ماه سال گذشته رشد شاخص معادل ۶ درصد بوده است. البته این آمار نسبت به رشد سالانه آذر ماه کمتر بوده و در ماه گذشته رشد نقطه به نقطه شاخص بهای صادراتی معادل ۱۱ درصد بیان شده بود.

گزارش بانک مرکزی تصویری از رشد ۹ ماهه و ۱۰ ماهه نخست سال جاری را نسبت به مدت مشابه سال قبل به تصویر کشیده است. بر این اساس در ۹ ماه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل ۰/۷٪ از رشد شاخص بهای صادراتی کاسته شده است، اما این شاخص در ۱۰ ماه نخست سال جاری نسبت به مدت قبل ۰/۱٪ درصد افت داشته است. به بیان دیگر با اضافه شدن آمار دی ماه افت شاخص بهای صادراتی نسبت به مدت مشابه سال قبل کمی تعدیل شده است؛ روندی که در آمار ۱۲ ماه با رشد میانگین نیز مشاهده می‌شود. بر اساس آمار منتشر شده در ۱۲ ماه منتهی به آذر ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد شاخص بهای صادراتی معادل منفی ۴/۱ درصد بوده است، حال آنکه این آمار در ۱۲ ماه منتهی به دی ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل به منفی ۳ درصد رسیده و نشان می‌دهد از افت متوسط شاخص بهای صادراتی در دی ماه کاسته شده است.

بررسی وضعیت قیمت محصولات معدنی

شاخص بهای صادراتی از مجموع ۱۵ گروه اصلی و یک گروه اختصاصی تشکیل شده است. هر یک از گروه‌های مذکور، با توجه به ضریب اهمیت آن در محاسبه شاخص دارای وزن مشخصی هستند. «محصولات نباتی»، «محصولات معدنی»، «محصولات صنایع شیمیایی»، «محصولات نساجی» و «فلزات معمولی» از جمله مهم‌ترین گروه‌های اصلی گزارش شاخص بهای صادراتی هستند که در حدود ۸۰ درصد از وزن کل شاخص را

تشکیل می دهند. بر اساس آمارها در دی ماه سال جاری در بین گروه های مذکور، افت ۶ درصدی ماهانه محصولات معدنی اثر قابل توجهی در منفی شدن شاخص بهای صادراتی داشته است. در حالی که در اولین ماه زمستان اکثر گروه ها روند قیمتی افزایشی در پیش گرفته اند، از ارزش این گروه کاسته شده است. گروه محصولات معدنی که در حدود یک سوم وزن کل شاخص را تشکیل می دهد از سه نوع کالا «مواد معدنی»، «سنگ فلزات» و «سوخ های معدنی» تشکیل شده است. یکی از مهم ترین کالاهای این گروه، «پروپان مایع شده» است. بر اساس آمار گمرک در ۱۰ ماه نخست پروپان مایع شده حدود ۶ درصد از کل صادرات غیرنفتی را تشکیل داده و ارزش صادرات این کالا طی این مدت معادل ۱/۸ میلیارد دلار گزارش شده است. بر اساس گزارش بانک مرکزی شاخص بهای «پروپان مایع شده» در دی ماه ۱۳/۴ درصد کاهش یافته است که برای یک کالا طی ماه رقم قابل توجهی محسوب می شود.

علاوه بر کاهش قیمت پروپان مایع شده، شاخص بهای «روغن صنعتی» ۱۱/۸ درصد، «قیر» ۹/۱ درصد، «موم پارفین» ۴/۲ درصد و «روغن موتور» نیز ۱۰/۶ درصد در دی ماه کاهش یافته است. در میان گروه های اصلی، به جز مواد معدنی، از سطح قیمتی گروه «محصولات صنایع شیمیایی» و «فلزات معمولی» نیز کاسته شده است، اگرچه که این کاهش نسبت به گروه معدنی کمتر بوده است. بر این اساس، در دی ماه سال جاری ۲/۹ درصد از سطح محصولات معدنی کاسته شده است، همچنین گروه فلزات نیز کاهش ۰/۲ درصدی را پشت سر گذاشته است.

بررسی وضعیت قیمت محصولات پتروشیمی

اما علاوه بر دسته بندی کالاها در گروه های اصلی، این کالاها در یک گروه اختصاصی نیز به نام «محصولات پتروشیمی» طبقه بندی می شود. این گروه معادل ۴۶ درصد از وزن کل شاخص را در اختیار داشته و تغییر این گروه تاثیر قابل توجهی در شاخص صادرات دارد. آمارها نشان می دهد که در دی ۹۳ نسبت به ماه قبل معادل ۴ درصد از ارزش کل محصولات پتروشیمی کاسته شده است، بنابراین می توان عنوان کرد که کاهش ارزش محصولات پتروشیمی نیز در منفی شدن رشد ماهانه شاخص کل اثر قابل توجهی داشته است. در ماه های گذشته کاهش جهانی قیمت نفت، باعث شده که ارزش محصولاتی که از مشتقات نفت نیز محسوب می شوند افت کند. به نظر می رسد روند کاهشی قیمت محصولات پتروشیمی در ماه های آتی نیز تحت تاثیر قیمت نفت تداوم یابد.

تحلیل ارتباط شاخص بهای صادراتی و نرخ ارز در دی ۹۳

اما آمارها نشان می‌دهد که در دی ماه روند شاخص بهای صادراتی از تغییرات قیمت دلار تاثیر نگرفته است؛ بر اساس آمارها در دی ماه نسبت به ماه قبل ۳/۹ درصد به قیمت دلار آزاد افزوده شده است، حال آنکه رشد شاخص ماهانه شاخص بهای صادراتی معادل منفی ۱/۴ درصد بوده است. همچنین در بازه سالانه و نسبت به دی ماه سال گذشته ۱۸/۳ درصد به قیمت دلار افزوده شده است، اما رشد شاخص بهای صادراتی طی این مدت معادل ۶ درصد بوده است، بنابراین این دو آمار نشان می‌دهد که تغییرات قیمت دلار و شاخص بهای صادراتی در دی ماه سال جاری همگام نبوده است. این روند ناهمگون را می‌توان به دو دلیل نسبت داد. موضوع نخست این است که شاخص بهای صادراتی علاوه بر قیمت ارز در بازار آزاد از «قیمت کالاهای صادراتی در بازار جهانی» نیز تاثیر می‌پذیرد. در حال حاضر بر اساس گزارش‌ها در اکثر کشورها رشد قیمتی کالاها به مقدار کمی بوده یا اینکه از سطح قیمتی آن کاسته شده است که نمونه آن را می‌توان در کشورها با تورم منفی مشاهده کرد. در نتیجه می‌توان بیان کرد ارزش کالاهای صادراتی کشور ما نیز تحت تاثیر حرکت قیمت جهانی کالاها بوده است.

عامل دوم را نیز می‌توان به دلیل «تاخیر زمانی اثر ارز» عنوان کرد. بر این اساس، این احتمال وجود دارد که افزایش ۳/۹ درصدی نرخ ارز در دی ماه اثر خود را در ماه‌های آینده در شاخص بهای صادراتی تخلیه کند؛ زیرا از زمان صادرات و فروش کالاها تا زمان دریافت ارز حاصل از فروش آن، یک وقفه زمانی وجود دارد. البته با مطالعه آمار ماه‌های گذشته می‌توان مشاهده کرد تغییرات شاخص بهای صادراتی و قیمت ارز تقریباً هم جهت و مدت وقفه زمانی میان این دو شاخص بسیار کم بوده است؛ بنابراین عامل نخست را می‌توان با احتمال بیشتری پذیرفت، علاوه بر این با بررسی گروه‌های شاخص بهای صادراتی نیز روند کاهشی در قیمت برخی از کالاهای مهم صادراتی را می‌توان مشاهده کرد که این موضوع کل شاخص را تحت تاثیر قرار داده است.

همچنین گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد در دی ماه سال جاری ارزش محصولات نباتی نسبت به ماه قبل ۲/۳ درصد افزایش یافته است. بر این اساس بهای پسته صادراتی طی دی ماه ۳ درصد رشد کرده است، همچنین بهای زعفران نیز ۴/۱ درصد افزایش یافته است، همچنین در دی ماه کشمش ۷/۲ درصد و خرما ۳/۹ درصد افزایش قیمت را پشت سر گذاشته‌اند. به طور کلی قیمت گروه معدنی نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۴/۳ درصد

افزایش یافته است. علاوه بر افزایش بهای مواد معدنی، قیمت مواد پلاستیک نیز در دی ماه ۱/۹ درصد افزایش یافته است. براساس آمارهای منتشر شده در این گروه، شاخص بهای پلی اتیلن معادل ۶ درصد افزایش یافته و سهم قابل توجهی در مثبت شدن این گروه داشته است.

تهیه و تنظیم:

پریسا مطرانلویی